

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. 726042/ 2024

APROB

Ion-Marcel CIOLACU

Prim-Ministru

M E M O R A N D U M

De la: Marcel - Ioan BOLOȘ, Ministrul Finanțelor

Avizat: Marian NEACȘU, Viceprim-ministru

Temă: acord de principiu privind posibilitatea contractării de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare a unui împrumut și/sau a unei serii de împrumuturi pentru politici de dezvoltare

În perioada 2022-2023, România a contractat de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) o serie de împrumuturi pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă, structurată în două împrumuturi (de tip DPL¹), în valoare cumulată de cca. 1,19 mld. EUR. Acordurile de împrumut încheiate în acest sens între părți au fost ratificate prin Legea nr. 312/2022 și respectiv Legea nr. 341/2023. Ambele împrumuturi au fost disponibilizate în integralitate în 2022 și 2023.

Potrivit actelor normative de ratificare menționate, sumele trase din împrumuturi au fost utilizate pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel cum este prevăzut în Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2024-2026, planificarea bugetară pe anul 2024 și estimările pe perioada 2025-2026 își mențin angajamentul de continuare a ajustării deficitului bugetar printr-un efort de consolidare

¹ Împrumuturi pentru politici de dezvoltare (Development Policy Loan – DPL)

sustenabil și echilibrat, care să nu afecteze capacitatea de susținere a economiei și de promovare a investițiilor, vizând continuarea eforturilor de îmbunătățire a colectării veniturilor.

În acest context, deficitul bugetar ESA în anul 2024 este estimat la 4,9% din PIB, urmând ca acesta să ajungă în anul 2026 la 4,2% din PIB, respectiv o reducere de 0,7 puncte procentuale față de anul 2024. Deficitul bugetar cash în anul 2024 se estimează la 5% din PIB.

Politica fiscal-bugetară pe anul 2024 și pe termen mediu continuă obiectivul de consolidare fiscală, însă traiectoria acesteia este influențată de evoluțiile bugetare mai puțin favorabile manifestate în anul 2023.

În acest context, în condițiile unor deficite bugetare excesive (de peste la 3% din PIB) pe termen mediu, potrivit Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2023-2025, în scopul finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice guvernamentale, Ministerul Finanțelor are în vedere continuarea parteneriatelor cu instituțiile financiare internaționale pentru a beneficia de avantajele financiare aferente produselor acestora, în limitarea costurilor și extinderea maturității portofoliului de datorie.

În demersurile sale de a acorda asistență statelor membre pentru a diminua impactul economic în contextul unui mediu internațional dificil și tensionat, BIRD și-a exprimat disponibilitatea de a sprijini România în acest sens, prin acordarea unui împrumut și/sau a unei serii de împrumuturi pentru politici de dezvoltare, în funcție de nevoile de finanțare și sub rezerva aprobării de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii.

Conform discuțiilor prealabile cu BIRD, primul astfel de împrumut ar putea avea o valoare de cca. 600 mil. EUR², aceasta urmând însă a fi stabilită pe parcursul pregătirii operațiunii.

Din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumuturile acordate de BIRD sunt competitive și mai flexibile decât celelalte instrumente alternative de finanțare, existente pe piața financiară internațională, contribuind la limitarea costurilor și extinderea maturității portofoliului de datorie publică la un cost avantajos. Acestea reprezintă astfel o sursă de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, avantajoasă în comparație cu alte instrumente de datorie publică de pe piața de capital.

Conform termenilor standard ai BIRD, maturitatea medie a împrumuturilor poate ajunge până la 20 ani de la data contractării, iar dobânda se bazează pe o rată de referință (bazată în prezent pentru împrumuturile în euro, pe rata EURIBOR la 6 luni, plus o marjă variabilă³). Banca percepe un comision inițial de 0,25% din valoarea totală a împrumutului și un comision de angajament de 0,25% p.a. din suma rămasă de tras din împrumut, plătit semestrial.

Având în vedere necesitățile de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, precum și expertiza Băncii și colaborarea cu aceasta în programe similare, propunem contractarea de la BIRD a unui împrumut și/sau a unei serii de împrumuturi de tip DPL și demararea de către Ministerul Finanțelor a formalităților în acest sens.

² cca. 650 mil. USD

³ Potrivit politicii actuale de cost a BIRD, marja fixă este temporar suspendată

Potrivit specificului, împrumuturile DPL reprezintă atât o sursă avantajoasă de finanțare a deficitului și/sau de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, cât și un instrument care sprijină implementarea unor măsuri de reformă menite să asigure sustenabilitate fiscal-bugetară. În acest context, împrumuturile DPL sunt contractate în baza îndeplinirii de partea română, anterior demarării negocierii, a unor măsuri/acțiuni prioritare, asociate unui program convenit cu banca.

Principalele arii de interes care ar putea face obiectul Programului de împrumut, astfel cum au fost propuse în prealabil de finanțator ar putea fi asociate obiectivelor cuprinse în PNRR și/sau conexe acestora, printre care: reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, energie, tranziția la economia verde.

Valoarea împrumutului, structura operațiunii (un împrumut și/sau o serie de împrumuturi structurate în mai multe împrumuturi, etc), măsurile de reformă/acțiunile prioritare care vor face obiectul împrumutului, calendarul de contractare, precum și celelalte elemente specifice vor fi convenite cu reprezentanții BIRD pe parcursul pregătirii împrumutului, urmând a fi supuse aprobării Guvernului cu ocazia prezentării documentelor de contractare necesare, conform legislației române în vigoare.

Împrumutul va fi contractat în baza prevederilor art. 4 alin.1) lit.a) și b) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, respectiv pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale. Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului se asigură conform legislației române în vigoare privind datoria publică, respectiv prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României pentru aceste scopuri.

Având în vedere cele de mai sus, supunem spre aprobare acordul de principiu privind posibilitatea contractării de la BIRD a unui împrumut și/sau a unei serii de împrumuturi pentru politici de dezvoltare.

După aprobarea prezentului Memorandum, Ministerul Finanțelor va întreprinde demersurile necesare pentru solicitarea acestei asistențe financiare rambursabile din partea BIRD, precum și pentru parcurgerea celorlalte etape în vederea contractării.